

Мігрені призводять до незворотних ушкоджень мозку

«Раніше медики розглядали мігрень, як помірний розлад, який не тягне за собою довготривалих несприятливих наслідків для мозку, — зазначив доктор Мессудіе Ашина з Данії, автор дослідження. — Зібрані нами відомості та мета-аналіз дозволили встановити, що мігрені назавжди змінюють структуру мозку, причому в найрізноманітніших варіантах».

Дітям не можна давати жирне молоко

Американська Академія Педіатрії внесла свої поправки в усталені рекомендації щодо вигодування грудних дітей. Тепер після відлучення від грудей малята з групи ризику ожиріння повинні отримувати, починаючи з 12 місяців до 2 років, молоко, жирність якого знижена до 2%. Звичайно, жири необхідні всім дітям для розвитку головного мозку, але в наш час організм дітей отримує жири не тільки з молока.

Люди здатні читати думки один одного

Американські вчені з'єднали два людських мозки через Інтернет. Експеримент показав, що люди здатні читати думки один одного. Поки що учасники експерименту відповідали на найпростіші питання, які потребують відповіді «Так» або «Ні». Однак у майбутньому вчені сподіваються, що за допомогою нових технологій вдасться, наприклад, передавати знання від учителя до учня.

За інформацією офіційного сайту Вашингтонського університету, в експерименті брали участь два добровольці, які до цього моменту ніколи не бачилися. Для чистоти експерименту обрали людей з різних районів США. Як пише Porsci.com, добровольці знаходилися в темних кімнатах, розташованих на відстані 5 км один від

одного. Навпроти кожної людини розташовувався комп'ютерний монітор і бездротовий маніпулятор, на голову було надіто спеціальне обладнання, яке аналізувало мозкову діяльність випробуваного. При виборі на моніторі будь-якого зображення однією людиною у другого на його моніторі виводився ряд питань, пов'язаних з цим зображенням, на які можна було відповісти «так» чи «ні». Було проведено 10 сеансів гри (по 10 питань кожну) з використанням обладнання та без нього. Без обладнання відсоток правильних відповідей склав 18%, а після «синхронізації» мозкової діяльності — 72%.

Це був найскладніший експеримент з об'єднання мозкової активності двох людей, який був вдало реалізований на цей момент часу.

У майбутньому вчені сподіваються, що їм вдасться за допомогою нових технологій передавати знання від вчителя до учня, від здорової людини — людині з порушенням мозкової діяльності, від цілеспрямованого студента — студентів з синдромом дефіциту уваги та гіперактивністю.

Аспірин у два рази збільшує шанси вижити в людей з раком шлунково-кишкового тракту

Дослідження, проведені голландськими вченими, свідчать про те, що аспірин у два рази збільшує шанси вижити в людей із раком шлунково-кишкового тракту. В експерименті взяли участь майже 14 тис. осіб, у яких був діагностований рак ШКТ в період між 1998 і 2011 роками.

Медики знайшли зв'язок між вживанням аспірину після встановлення діагнозу та виживанням. Загалом 30,5% пацієнтів, які брали участь у дослідженні, використовували аспірин після попередньої діагностики, 8,3% брали ліки виключно після діагностики та 61,1% ніколи не приймали аспірин. Серед досліджуваних 42,8% страждали пухлиною товстої кишки, 25,4% — на рак прямої кишки і 10,2% — злоякісними утвореннями в стравоході. Результати аналізу показали, що в пацієнтів, котрі приймали аспірин після виявлення онкологічного захворювання, у два рази збільшився шанс вижити порівняно з пацієнтами, які не брали аспірин. При цьому вчені відзначають, що дози аспірину були скориговані залежно від статі, віку, стадії раку, хірургічних втручань, променевої терапії, хіміотерапії та інших медичних умов або захворювань.

Учені вважають, що позитивний ефект аспірину в лікуванні раку досягається за рахунок його антитромбоцитарного ефекту. Тромбоцити є компонентом крові, завдання якого — зупинити кровотечу шляхом злипання та закупорювання кровоносних судин після травми. Циркулюючі пухлинні клітини (СТС), як вважають, ховаються від імунної системи за допомогою тромбоцитів, які їх оточують. Аспірин пригнічує функцію тромбоцитів і, отже, дозволяє імунній системі розпізнавати СТС і усувати їх.

На думку вчених, аспірин може стати «чарівною кулею», яка допоможе в лікуванні багатьох хвороб, зокрема запобігти ішемічній хворобі серця, раку та хвороби Альцгеймера.

Зайва вага створює загрозу кісткам

Жертви ожиріння значно частіше, ніж стрункі, ризикують мати крихкі кістки, оскільки надмірна кількість жиру призводить до створення клітин, які розмивають кісткову масу. До такого висновку прийшли дослідники з Гарвардської медичної школи в Бостоні.

До останнього часу вчені вважали, що деяка кількість зайвої ваги йде на користь кісткам, оскільки підвищує їхню міцність через постійні «тренування» та навантаження. Нібито в літніх людей із зайвою вагою буває менша кіль-

кість переломів. Але американські вчені встановили, що все відбувається якраз навпаки — що більша вага людини, то вища загроза її кісткам через остеопороз.

Замість захисту кісток, жир запускає в організмі процес формування клітин, які називаються остеокластами, котрі поступово розмивають кісткові структури. Крім того, вчені з Гарварду вважають, що чим більший обсяг жиру зберігається в кістковому мозку, тим більше він пригнічує вироблення нової кісткової тканини.

Експерти вважали, що наявність зайвої ваги або ожиріння захищали кістки, оскільки клітини жиру виділяли гормон естроген, який спонукав кістки поглинати потрібний їм для міцності кальцій з раціону людини. Але останнє дослідження повністю спростувало цю точку зору — клітини жиру, навпаки, хоча й повільно, але руйнують кістки, роблячи їх щораз крихкішими.

Як аптеки наживаються на нашій необізнаності

Так уже склалося в нашій країні, що, захворівши, люди спочатку йдуть в аптеку, а якщо стає гірше, то вже тоді — до лікаря. Щороку українці витрачають мільярди гривень на купівлю ліків, не підозрюючи, що аптеки спекулюють на їхній довірі.

Фармацевтична галузь розвивається шаленими темпами та давно стала потужним бізнесом. Щоб витримати конкуренцію, власники аптек вдаються до різноманітних схем, які часто завдають удару по гаманцях простих людей. На жаль, люди не рідко потрапляють у сіті, які самі ж розставили, оскільки попит зумовлює пропозицію. Щоб зрозуміти, в чому річ, запитайте себе: скільки разів на рік ви звертаєтеся за допомогою до лікаря? Як правило, коли треба пройти плановий медогляд або коли хвороба дошкуляє настільки, що несила терпіти далі. А скільки разів на рік ви буваєте в аптеках? Навряд чи вдасться підрахувати. Цей факт наблизить вас до першої схеми: розумні власники дбають про те, щоб їхні підопічні фармацевти не просто знали склад та техніку виробництва ліків, а ще й володіли основами медицини: знаннями про найпоширеніші хронічні захворювання (гастрити, бронхіти, серцеві недуги) та засоби першої медичної допомоги при таких невідкладних станах як опіки, травми, порізи тощо. Люди зазвичай керуються правилом: «запитаю в аптеці». Це значно простіше та швидше, адже аптеки є на кожній вулиці, а щоб потрапити на прийом до лікаря, треба вистояти, як мінімум, дві довжелезні черги: спочатку, щоб взяти талон на прийом, а потім — перед кабінетом фахівця. Якщо можна піти коротшим шляхом, ніхто не хоче витрачати час на очікування в поліклініках.

В аптеці й так допоможуть з вибором ліків.

Другою схемою є гра на довірі. Люди знають, що з п'яти виписаних лікарем препаратів, один основний, решта — допоміжні. «Це можна не купляти, — можна часом почути від аптекаря, що якоюсь мірою підриває авторитет лікарів. Люди приходять до висновку, що коли в списку є «зайві» ліки, значить лікар недостатньо професійний. Тому вони з легкістю вірять, що запропонований фармацевтом препарат саме той, який потрібно. Так ця схема «грає» проти населення, бо спочатку пропонують дорожчі ліки, які не завжди є ефективнішими. Фармацевт порадить засоби для послаблення окремих симптомів хвороби, тоді як більшість захворювань потребують усунення причини. За цим принципом розкуповують величезну кількість знеболювальних, антибактеріальних, жарознижувальних та інших препаратів, вживання яких не завжди є виправданим. Антибіотики не знищують вірусів, тож не допоможуть при грипі, адже грип — вірусне захворювання. Жарознижувальні не доцільні при температурі 37 градусів, адже таке незначне підвищення температури свідчить, що в тілі людини активувалися захисні механізми, тож таблетки тільки завважимо організму боротися з інфекцією. Їх слід вживати при температурі понад 38 градусів. Мало хто знає, що при болю в животі жодних знеболювальних приймати не можна, а в окремих випадках потрібні зовсім інші препарати, тільки-от їх має призначати лікар, а не аптекар чи хворий.

Щодо лікарів, то вони, на жаль, теж не рідко призначають не ті ліки, котрі доступніші пацієнтам, а ті, за які їм платять «відкати». При-

міром, свічі проти кандидозу (захворювання більш відоме в народі як молочниця) можуть обійтися в 200 гривень, якщо гінеколог отримує «відкат» за ліварол, або ж у 20, якщо це буде клотримазол. Відчутна різниця, правда ж? Можлива інша ситуація: лікар виписує рецепт на купівлю медикаментів «за знижкою» в конкретній аптеці, яка належить йому, його дружині або найкращому другові. Порада: перевірте ціни в інших аптеках, можливо, на таких псевдо знижках ваш лікар непогано заробляє. Але якщо в згаданих вище ліках різниця в ціні виникає через те, що до їхнього складу входять різні речовини, то, крім цього, існують десятки лікарських засобів з однаковим хімічним складом, але з різними назвами та вартістю. Усім відомі засоби проти грипу та застуди — фервекс, фармацитрон, колдрекс, терафлу — не що інше, як парацетамол у поєднанні з аскорбіновою кислотою. Якщо купити окремо по пластинці парацетамолу й аскорбінової кислоти, то витрати становитимуть близько 10 грн. Якщо ж надати перевагу розрекламованим «колдрексам», то доведеться віддати як мінімум 15 гривень за 1 пакетик. Саме реклама приносить власникам аптек значні прибутки. Через неї люди переплачують за фірмову назву і гарну упаковку. Так, якщо раніше рекламували цитрамон, то зараз тільки й чуємо про «нові ліки від головного болю» — фармадол. Чи це дійсно новинка, показує інструкція. Активними компонентами і цитрамону, і фармадолу є ацетилсаліцилова кислота, парацетамол та кофеїн, проте фармадол дорожчий. За аналогією маємо активоване вугілля та сорбекс: середні ціни відповідно 4 і 30 гривень, при тому, що активна речовина та ж сама. І таких випадків — безліч.

Вартість ліків залежить і від виробника: українські препарати дешевші за закордонні аналоги. Наприклад, такий засіб проти кашлю, як амброксол, коштує близько 20 гривень (за 100 мл), якщо він був зроблений в Україні. Його аналог — лазолван — коштує від 70 до 100 гривень, якщо він привезений з Німеччини чи Іспанії. Вартість усіх імпортованих ліків безпосередньо залежить від курсу долара, на чому спекулюють, необгрунтовано завищуючи ціни, причому як на закордонні, так і на вітчизняні препарати. Також ціна залежить від розрекламованості аптеки та її розташування. Наприклад, якщо аптека знаходиться у великому торговельному центрі, то це зручніше для вас, але, як правило, дорожче для вашого гаманця. Також ціна може залежати від ... бажання власника, бо навіть у різних аптеках від однієї мережі різні розцінки. Ця різниця може сягнути понад 30%.

Наталія ХВЕСИК

Учені виявили новий вірус, який передається при переливанні крові

Учені Колумбійського університету виявили новий вірус, який може передаватися при переливанні крові. За їхніми словами, він трохи схожий на вірус гепатиту, котрий може призвести до незворотного пошкодження печінки, а також виглядає як Pegivirus, який, на відміну від гепатиту, не є патогенним і швидко гине. Крім того, за спостереженням медиків, Pegivirus приносить деяку користь: він підвищує опірність у хворих на ВІЛ при спільній інфекційності обома вірусами.

Новий вірус отримав назву «людський hepegivirus-1» (HNpgV-1). Щоб знайти його, команда вчених досліджувала старі зразки крові (між 1974 і 1980 роками) від 46 добровольців. Усі добровольці отри-

мали кров для лікування гемофілії. Вірус HNpgV-1 був знайдений у двох зразках. Потім фахівці вивчили ще 106 зразків крові від інших добровольців і виявили вірус ще в двох людей. При цьому вони не знайшли ніяких доказів, що вірус викликає які-небудь захворювання.

«Це перший вірус, описаний останнім часом, який пов'язаний з переливанням крові. Ми точно не знаємо, чи є він однією з основних причин гепатиту», — сказав експерт з інфекційних захворювань доктор Ян Липкин, який курував команду дослідників у Колумбійському університеті.

Проте вчені стверджують, що поки пережити не варто. Вірус не є смертельно небезпечним. «Я не дуже

непокоюся про цей вірус, — сказав Ян Липкин. — Це не атипова пневмонія. Це не MERS. Це не ВІЛ».